

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-4-05

Druk nr 3707
Warszawa, 24 stycznia 2005 r.

Pan
Włodzimierz Cimoszewicz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych.

Projekt ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Z szacunkiem

(-) Marek Belka

U S T A W A

z dnia.....

o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych

Art. 1. W ustawie z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2001 r. Nr 5, poz. 44, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art.17a dodaje się art. 17b w brzmieniu:

„Art. 17b. 1. Inspekcja prowadzi kontrole prawidłowości dokonanych transakcji finansowanych z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej, realizowanych w ramach Wspólnej Polityki Rolnej oraz Wspólnej Polityki Rybackiej, z wyłączeniem refundacji eksportowych oraz działań objętych Planem Rozwoju Obszarów Wiejskich, zwane dalej „kontrolami”.

2. Kontrole są prowadzone na zasadach określonych w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 4045/89 z dnia 21 grudnia 1989 r. w sprawie kontroli przez Państwa Członkowskie transakcji stanowiących część systemu finansowania przez Sekcję Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej i uchylającego dyrektywę 77/435/EWG (Dz.Urz. WE L 388 z 30.12.1989; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdział 3, t. 9, str.208), zwanym dalej „rozporządzeniem Rady”.

3. Minister właściwy do spraw rolnictwa oraz minister właściwy do spraw rynków rolnych są organami właściwymi do:

1) przeprowadzania analizy ryzyka w rozumieniu rozporządzenia Rady w zakresie prawidłowości

dokonanych transakcji finansowanych z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej, realizowanych w ramach Wspólnej Polityki Rolnej oraz Wspólnej Polityki Rybackiej, z wyłączeniem refundacji eksportowych,

- 2) opracowywania projektu rocznego planu kontroli, o którym mowa w rozporządzeniu Rady,
- 3) przekazywania Głównemu Inspektorowi Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych planu kontroli.
4. Do przeprowadzania kontroli, w zakresie nieuregulowanym w rozporządzeniu Rady, stosuje się odpowiednio przepisy art. 24-28.
5. Główny Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych przekazuje ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa oraz ministrowi właściwemu do spraw rynków rolnych protokół z kontroli wraz z dokumentacją jej dotyczącą w terminie 30 dni od dnia zakończenia kontroli.”;

2) w art. 40:

a) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Kto, wbrew obowiązkowi określonymu w art. 5 rozporządzenia Rady, nie udostępnia dokumentów lub nie udziela informacji objętych zakresem kontroli
– podlega karze grzywny.”,

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Orzekanie w sprawach o czyny, o których mowa w ust. 1-4a, następuje w trybie przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.”.

Art. 2. Prezes Rady Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw rynków rolnych, w drodze rozporządzenia, dokona przeniesienia

planowanych dochodów i wydatków budżetowych, w tym na wynagrodzenia, oraz limitów zatrudnienia, przeznaczonych na finansowanie Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, pomiędzy częściami, których dysponentami są wojewodowie, mając na względzie prawidłowe wykonywanie zadań Inspekcji.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

¹⁾ Zmiany niniejszej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1802, z 2002 r. Nr 135, poz. 1145 i Nr 166, poz. 1360, z 2003 r. Nr 208, poz. 2020 i Nr 223, poz. 2220 i 2221 oraz z 2004 r. Nr 42, poz. 386 i Nr 96, poz. 959.

UZASADNIENIE

W związku z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej i objęciem jej Wspólną Polityką Rolną i Wspólną Polityką Rybacką UE podmioty sektora rolno-spożywczego są uprawnione do korzystania z subwencji z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (SG EFOGR).

Rozporządzenie Rady (EWG) nr 4045/89 z dnia 21 grudnia 1989 r. w sprawie kontroli przez Państwa Członkowskie transakcji stanowiących część systemu finansowania przez Sekcję Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej i uchylającego dyrektywę 77/435/EWG (Dz.Urz. WE L 388 z 30.12.1989; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne), nakłada na państwa członkowskie obowiązek kontroli wydatków z SG EFOGR i taką organizację tych kontroli, aby służby kontrolujące przed płatnością były niezależne od służb kontrolujących po płatności. W związku z tym kontrolerzy zaangażowani w kontrolę po płatności muszą być niezależni od kontrolerów realizujących zadania delegowane na rzecz agencji płatniczych. Z uwagi na zróżnicowanie obciążenia kontrolą po płatności, osoby w nią zaangażowane mogą wykonywać inne zadania, jedynie w takim zakresie, w jakim nie koliduje to z wymogami ww. rozporządzenia. Wydatkowanie środków z SG EFOGR bez ustanowienia odpowiedniego systemu kontroli po płatności, może spowodować, że państwo członkowskie nie otrzyma pomocy z SG EFOGR. Stwierdzenie nieprawidłowości natomiast powoduje nałożenie na beneficjentów wysokich kar i konieczność zwrotu z odsetkami wypłaconych pieniędzy. W przypadku gdy nie będzie możliwe odzyskanie niesłusznie wypłaconych z SG EFOGR kwot, ze względu na niewłaściwą organizację systemu kontroli, Komisja, zgodnie z art. 5 ust. 2 rozporządzenia Komisji (EWG) 595/91, może daną kwotą obciążyć państwo członkowskie.

Na podstawie art. 11 rozporządzenia Rady (EWG) nr 4045/89 państwo członkowskie jest zobligowane do powołania Służby Specjalnej weryfikującej płatności z SG EFOGR oraz koordynującej działania podmiotów realizujących kontrole po płatności. W Polsce taką rolę pełni minister właściwy do spraw finansów publicznych wykonujący zadania określone w tym rozporządzeniu przez komórkę organizacyjną – Biuro Międzynarodowych Relacji Skarbowych.

Na podstawie porozumienia z dnia 1 kwietnia 2004 r. zawartego między Ministrem Finansów a Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Departament Kontroli Celnej wykonuje kontrole płatności w zakresie refundacji eksportowych, Urzędy Kontroli Skarbowej wykonują kontrole w zakresie rozwoju obszarów wiejskich oraz działań weterynaryjnych i fitosanitarnych, Biuro Inspekcji Wydatków Interwencyjnych w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi odpowiada za kontrolę i analizę ryzyka w zakresie interwencji na rynkach wewnętrznych. Z uwagi na fakt, że charakter kontroli obejmuje oprócz zagadnień finansowo-księgowych również zagadnienia dotyczące zasad przyznawania pomocy w ramach wspólnej polityki rolnej, dokumentacji jakości, ilości towarów rolno-spożywczych przeprowadzanie tych kontroli powierzono Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (IJHARS), która dysponuje doświadczeniem i odpowiednią infrastrukturą techniczną.

Ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2001 r. Nr 5, poz. 44, z późn. zm.) nie zawiera przepisów uprawniających organy Inspekcji do przeprowadzania kontroli w zakresie określonym w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 4045/89. Projektowana nowelizacja ustawy ma na celu umocowanie organów Inspekcji do przeprowadzania takich kontroli. W związku z tym dodano art. 17b, w którym upoważnia się IJHARS do przeprowadzania kontroli transakcji finansowanych z SG EFOGR, na zasadach określonych w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 4045/89, w ramach Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybackiej, z wyłączeniem refundacji eksportowych i działań PROW.

Rola Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, wynikająca z porozumienia z dnia 1 kwietnia 2004 r. polega na opracowaniu analizy ryzyka i projektu rocznego planu kontroli, w zakresie uzgodnionym z Ministrem Finansów, i przekazaniu go Głównemu Inspektorowi JHARS. Przewiduje się, że szczegóły współpracy Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z Głównym Inspektorem JHARS, w zakresie wykonywania przez Inspekcję rocznego planu kontroli, zostaną określone w porozumieniu.

Do projektu ustawy wprowadzono przepis karny polegający na nałożeniu grzywny za utrudnianie przez beneficjentów kontroli, co realizuje dyspozycje zawarte w art. 5 rozporządzenia Rady (EWG) nr 4045/89. Wprowadzenie w życie projektu ustawy stworzy możliwość wdrożenia przez Rzeczpospolitą Polską przepisów:

- 1) rozporządzenia Rady (EWG) nr 4045/89 z dnia 21 grudnia 1989 r. w sprawie kontroli przez Państwa Członkowskie transakcji stanowiących część systemu finansowania przez Sekcję Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej i uchylającego dyrektywę 77/435/EWG,
- 2) rozporządzenia Rady (EWG) nr 595/1991 z dnia 4 marca 1991 r. dotyczącego nieprawidłowości i odzyskiwania kwot niesłusznie wypłaconych w związku z finansowaniem wspólnej polityki rolnej oraz organizacji systemu informacyjnego w tej dziedzinie i uchylającego rozporządzenie (EWG) 283/71.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny

Projekt ustawy będzie oddziaływać na:

- podmioty korzystające ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji Gwarancji Rolnej,
- podmioty powiązane finansowo z podmiotami korzystającymi ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji Gwarancji Rolnej,
- kontrahentów podmiotów korzystających ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji Gwarancji Rolnej,
- Inspekcję Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych,
- Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

2. Wpływ aktu normatywnego na sektor finansów publicznych i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Realizacja przez Inspekcję Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych nowych zadań wynikających z art. 17b ustawy rozpocznie się w trakcie roku budżetowego 2005. Skutki finansowe ww. zadań w IJHARS wyniosą 1,5 mln zł (w tym około 1 mln zł na wzmocnienie potencjału kadrowego oraz około 0,5 mln zł na wyposażenie i szkolenia). Wydatki rzeczowe związane z ustawą zostaną pokryte ze środków pozostających w dyspozycji IJHARS oraz Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Ewentualne wnioski do rezerwy etatowej będą składane w ramach standardowych procedur. Z uwagi na fakt, że ustawa budżetowa na rok 2005 nie uwzględnia skutków finansowych ww. zadań dla poszczególnych województw niezbędne jest dokonanie przesunięć planowanych wydatków między jednostkami organizacyjnymi Inspekcji, w zależności od zakresu realizowanych kontroli „ex-post”. Precyzyjne określenie tych kwot będzie możliwe po sporządzeniu pierwszego rocznego planu kontroli, który, zgodnie z art. 10 ust. 2 rozporządzenia Rady (EWG)

nr 4045/89, powinien być przekazany do akceptacji Komisji Europejskiej co rocznie w terminie do dnia 15 kwietnia.

3. Wpływ aktu normatywnego na rynek pracy

Wejście w życie ustawy nie wpłynie na rynek pracy.

4. Wpływ aktu normatywnego na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki

Wejście w życie ustawy wpłynie na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki, ponieważ zabezpieczy system wypłat w ramach SG EFOG. Przyczyni się to do pełnego wykorzystania przez beneficjentów środków przyznawanych w ramach mechanizmów WPR.

5. Wpływ aktu normatywnego na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie ustawy nie wpłynie na sytuację i rozwój regionów w kraju.

6. Wpływ aktu normatywnego na prawo Unii Europejskiej

Regulacje przedstawione w projekcie ustawy mają na celu stworzenie krajowych mechanizmów prawnych umożliwiających stosowanie rozporządzenia Rady (EWG) nr 4045/89. Przepisy ustawy są zgodne z prawem Unii Europejskiej.

7. Konsultacje społeczne

Projekt ustawy był przedmiotem konsultacji społecznych ze związkami zawodowymi rolników i społeczno-zawodowymi organizacjami rolników, w tym z Krajowym Związkiem Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność”, Związkiem Zawodowym Rolnictwa „Samoobrona”, Związkiem Zawodowym Rolników „Ojczyzna”, Krajową Radą Izb Rolniczych, Business Centre Club, Polską Konfederacją Pracodawców Prywatnych, Konfederacją Pracodawców Polskich, Krajową Izbą Gospodarczą, Wiejskim

Centrum Integracji Europejskiej. Projekt ustawy został umieszczony na stronie internetowej MRiRW. Beneficjenci zostali poinformowani o obowiązkach wynikających z rozporządzenia Rady (EWG) nr 4045/89 w komunikacie Ministra Finansów, który został umieszczony na stronach internetowych MF, MRiRW, Służby Celnej, agencji płatniczych. W trakcie konsultacji społecznych do projektu ustawy nie zgłoszono żadnych uwag.

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
 SEKRETARZ
 KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
 SEKRETARZ STANU
Jarosław Pietras

Sekr.Min.JP- 190 /05/DP/dk

Warszawa, dnia 17 stycznia 2005 r.

Pan
 Aleksander Proksa
 Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (DZ. U. Nr 106 poz. 494), przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Ministra Jarosława Pietrasa, działającego z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

Szanowny Panie Ministrze,

W związku z przedstawionym projektem ustawy (pismo nr RM-10-4-05) pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

Celem projektowanego rozporządzenia jest ustanowienie przepisów uprawniających organy Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych do przeprowadzania kontroli transakcji finansowanych z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej.

Projekt ustawy zapewnia wykonanie obowiązków nałożonych na państwa członkowskie w Rozporządzeniu Rady nr 4045/89/EWG z dnia 21 grudnia 1989 r. w sprawie kontroli przez Państwa Członkowskie transakcji stanowiących część systemu finansowania

przez Sekcję Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej i uchylające dyrektywę 77/435/EWG.

W konkluzji stwierdzam, iż projekt ustawy o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z tymi Sędziami, Sekretarzem Komitetu
Z poważaniem,
Integracji Europejskiej
KONSEKRETARZ STANU

Tomasz Nowakowski

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Wojciech Olejniczak
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi